

Nr 767

Av herr förste vice talmannen Strand m. fl., i anledning av Kungl. Maj:ts proposition nr 27, med förslag till ändringar i regeringsformen, m. m.

(Lika lydande med motion nr 967 i Andra kammaren)

Enligt § 13 riksdagsstadgan skall krigsdelegationen inom två dagar från den dag då den valts sammanträda för utseende av ordförande och en eller flera vice ordförande med uppgift att förbereda delegationens verksamhet för det fall att delegationen skall träda i riksdagens ställe.

Alltsedan delegationens tillkomst har dess presidium bestått av fem medlemmar av delegationen, nämligen de båda talmännen samt representanter för de inom densamma företrädda partierna.

Medlemmarna av krigsdelegationens presidium har samtidigt varit ledamöter av talmanskonferensen, vilket är av vikt, eftersom det i första hand ankommer på detta organ att fatta beslut om att krigsdelegationen skall övertaga riksdagens befogenheter.

En betydelsefull del av det planeringsarbete krigsdelegationens presidium skall utföra är att utarbeta förslag till arbetsordning för delegationen. Delegationen beslutar själv om sina arbetsformer. Även i övrigt är planeringsarbetet till huvudsaklig del icke av administrativ utan av rent politisk natur. Det är dessutom av så ömtålig karaktär att det bör förbehållas en mycket liten krets personer med ledande ställning inom krigsdelegationen själv.

Grundlagberedningen — i vilken ingått personer med vidsträckt erfarenhet av riksdagen och dess arbetsformer — har synbarligen delat denna mening. Det av beredningen hösten 1967 utarbetade förslaget till riksdagsstadga för en kommande enkammarriksdag — ett förslag som finns fogat som bilaga 3 till Kungl. Maj:ts proposition nr 27 till innevarande riksdag med förslag till ändringar i regeringsformen, m. m. — upptager nämligen i sin 37 § bestämmelser som i sak överensstämmer med nuvarande 13 § riksdagsstadgan — med det tillägget att enkammarriksdagens sekreterare där ex officio tillika är krigsdelegationens sekreterare (medan båda kamrarnas sekreterare för närvarande av delegationen utsetts härtill).

I den mån presidiet finner uppgifter av administrativ natur föreligga, vilka ej ombesörjes på annat sätt, skall givetvis presidiet kunna för desamma anlita förvaltningskontoret. Särskilda bestämmelser härom synes icke vara erforderliga.

De grundläggande reglerna om krigsdelegationens presidium och dettas uppgifter under fredstid synes emellertid vara av den vikt, att de rätteligen borde ha sin plats ej i en riksdagsstadga utan i grundlag, närmare bestämt

i § 73 riksdagsordningen — vari vissa ändringar redan föreslagits i den ovan berörda propositionen nr 27. Ett ytterligare skäl härför är att ett nära samråd måste äga rum mellan delegationens presidium och regeringen i och för en total koordination av vårt lands hela försvarsberedskap.

Under hänvisning till vad sålunda anförts hemställes,

att riksdagen med anledning av Kungl. Maj:ts förevarande proposition nr 27, måtte besluta

1) att såsom vilande för vidare grundlagsenlig behandling till 73 § riksdagsordningen lägga ett nytt fjärde stycke av följande lydelse:

Krigsdelegationen skall sammanträda inom två dagar från den dag då den blivit utsedd. Vid detta sammanträde skall delegationen inom sig välja ordförande och en eller flera vice ordförande. Det åligger ordförande och vice ordförande att förbereda delegationens verksamhet för den händelse delegationen skulle träda i riksdagens ställe;

2) att, i den mån bestämmelser om krigsdelegationen icke ges i riksdagsordningen, hithörande frågor regleras i riksdagsstadgan för en kommande enkammarriksdag i huvudsaklig överensstämmelse med 37 § av grundlagberedningens förslag.

Stockholm den 27 februari 1968

Axel Strand (s)

Ivar Johansson (cp)

Olle Dahlén (fp)

Gunnar Wallmark (h)

Nr 768

Av herr Österdahl m. fl., i anledning av Kungl. Maj:ts proposition nr 27, med förslag till ändringar i regeringsformen, m. m.

(Lika lydande med motion nr 971 i Andra kammaren)

Stockholm den 26 februari 1968

S.-O. Österdahl (fp)

Ivan Svanström (cp)

Eskil Tistad (fp)

Ivar Johansson (cp)